

ԻՆՉՈՎ Ե ՈՒԺԵՂ

ԿԱՐՄԻՐ
ԲԱՆԱԿԸ

355 (47)

Զ - 83

ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐ.
ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՈՍԿՎԱ, 1927

355(47)
8-83

805 89A 2 1
- MAR 2010

Զ Ո Ր Ի Ն

ԻՆՁՈՎ Ե ՈՒԺԵՂ
ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԸ

1003
13377

7 3 APR 2013

40800

Թարգմ. Լ. Գրիգորյան.

41722-68

Главлит № 82433.

Тираж 2,500 экз.

Тип. Госизд. „Красный пролетарий“, Москва, Пименовская, 16.

ՄԵՐ ԹՇՆԱՄԻՆԵՐՆ ԱՅՆՔԱՆ ԵՒ ՈՒԺԵՂ ՉԵՆ.

ՄԵՆՔ ԱՅՆՔԱՆ ԵՒ ԹՈՒՅՂ ՉԵՆՔ.

Մեր յերկրում շատ սուտ լուրեր են տարածվում կապիտալիստական երկրների զինվորական ուժերի մասին: Բուրժուական բանակում թընդանոթներն իբր թե հազարավոր վերստերի վրա յեն կրակում, իսկ հսկայական այրողականներ իբր թե մի ամբողջ գորագունդ կարող են տեղափոխել. քիմյական գազերն ամենակարճ ժամանակամիջոցում իբր թե կարող յեն վոչնչացնել յերկրի վրա ապրող բոլոր կենդանի եյակներին: Աշխատավորության թշնամիները նման լուրեր են տարածում, վորպեսզի վախեցնեն մեզ, կազմալուծեն մեր շարքերը. կապիտալիստական բանակը պատկերացվում է այնպես, վոր մեր ուժերից իբր թե վեր է նրանց հետ կռվելը: Անշուշտ, նման լուրեր տարածելուն նպաստում է մեր անգրագիտությունը: Անգրագետ մարդուն ինչ էլ վոր ասես, նա կհավատա և դեռ ուրիշ-

ներին ել կպատմի ամեն տեսակ չեղած բաների մասին:

Ուրիշ բան ե գրագետ մարդը. նա կարդալով գիրքն ու լրագիրը՝ կիմանա իրողութիւնը:

Յեւ իսկապես, ինչպես ժողովրդական առածն ե ասում, «սատանան այնքան ել սարսափելի չե, ինչպես պատկերացնում են նրան»: Ճիշտ ե, կապիտալիստական պետութիւններում տեխնիկան շատ բարձր ե, այդ չի կարելի թագցնել, բայց և այնպես նա այնքան ել սարսափելի չե, ինչպես յերբեմն խոսում են այդ մասին անգամ այնպիսի մարդիկ, վորոնք տեղյակ չեն գինվորական գործին:

Անշուշտ, թնդանութենն այժմ կրակում են ավելի մեծ տարածութեան վրա, քան 14—18 թ.թ. պատերազմի ժամանակն եյին կրակում. բայց դեռ շատ հեռու յեն հազար վերստի վրա կրակելուց:

Ողային նախատորմը բաւական զարգացել ե: Առաջներում յեթե կապիտալիստական պետութիւնների այբրոպլանների թիւը տասնյակների յեր հասնում, այժմ հարյուրների և հազարների յե հասել: Զարգացել ե և քիմյական արդյունաբերութիւնը, վորը պատրաստում ե թունավորող նյութեր:

Այս բոլորը միանգամայն ճիշտ են և այս բո-

լորը պետք ե պատմել ամեն մի աշխատավորի, վորպեսզի նա իմանա, թե ի՞նչպես են գինված բուրժուական բանականները: Բայց վորքան ել բարձր լինի կապիտալիստական բանականների տեխնիկան, այնուամենայնիւ նա այնքան ել սարսափելի չե, ինչպես սիրում են դրա մասին խոսել «ջուր պղտորողները» կամ այնպիսի մարդիկ, վորոնք այդ հարցում վոչինչ չեն հասկանում: Դրա համար ել հարկավոր ե, ինչպես հարկն ե, գրքերի, լրագրերի և ժուրնալների միջոցով ծանոթանալ գինվորական գործի կատարելագործմանը:

Անհրաժեշտ ե, վոր մենք իմանանք թե ի՞նչպիսի այբրոպլաններ են պատրաստվում, թե ի՞նչ արագութիւն ունեն դրանք, ապա պետք ե ծանոթանալ, թե ի՞նչ թունավոր նյութեր ե պատրաստում քիմյական արդյունաբերութիւնը, ի՞նչ տարածութեան վրա յե կրակում թշնամու արտիլերիան:

Մի խոսքով, տեսնելով թե մեր թշնամի կապիտալիստները ի՞նչ միջոցներով են պատրաստվում մեր դեմ կովելու, մենք յերբեք յետ չենք մնա նրանցից:

Ի հարկե, Բանվորա - Գյուղացիական Իշխանութիւնն ևս ունի այբրոպլաններ, մեծ հեռավորութեան վրա խփող թնդանութենք, քիմյա-

կան դադեր և կովելու մի շարք այլ տեխնիկական միջոցներ:

Յեւ մենք ստիպված չենք փողեր ծախսել՝ պատերազմական զենքեր պատրաստելու, տեխնիքական միջոցներ ստեղծելու, վորպեսզի քշենք թշնամուն՝ յեթե նա փորձեր անի խլելու աշխատավոր գլուղացու հողը, բանվորական պետութւյան գործարաններն ու արհեստանոցները:

Յեւ յերբ բոլոր յերկրներում բանվոր դասակարգը գյուղացիութեան հետ միասին կստանան գործարանատերերին ու կարխածատերերին—միայն այդ դեպքում բանվոր դասակարգն ու աշխատավորութեանը կմոռանան ամեն տեսակ պատերազմի մասին:

Իսկ քանի վոր այդ դեռ չկա և բուրժուական դեռ կենդանի յե—ուրեմն մենք պետք ե արթուն լինենք:

Բայց մի բան չպետք ե մոռանալ—վոր մեր թշնամիները այնքան ել ուժեղ չեն, ինչպես այդ կարող ե թվալ առաջին հայացքից. իսկ մենք ել այնքան թույլ չենք, վոր չկարողանանք պաշտպանել մեր պետութիւնը:

Հիմա տեսնենք թե ինչո՞ւմ ե մեր ուժը. ինչո՞ւմ ե կարմիր Բանակի ուժը:

ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎԱԾ Ե ՅԵՎ ԶԻՆՎՈՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒՄ Ե ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ՄԵԹՈՂԵՐՈՎ:

Մեր կարմիր Բանակը կազմակերպվել և զինվորական գործը սովորել ե քաղաքացիական կռիւների դաշտում:

Քաղաքացիական կռիւների այդ խառնակ որերին ժամանակ չկար կարմիր բանակայինի հետ պարապելու, նրան սովորեցնելու, վորովհետեւ մեր թշնամի կապիտալիստն ու կալվածատերը կատաղի հարձակումներ եյին գործում մեզ վրա: Բացի դրանից, կարմիր Բանակում չկար և զինվորական խիստ, հեղափոխական դիպցիպլինա, ինչպեսին վոր կա ներկա կարմիր Բանակում: Զինվորական մասերը դեռ լիովին չկազմակերպած, արդեն կարիք եր լինում նրանց ուղարկելու սպիտակ-գվարդեյականների դեմ կովելու. և վերջապես քաղաքացիական կռիւների այդ շրջանում մենք չունեյինք զինվորական գործը լավ ուսումնասիրած բանվորա-գլուղացիական հրամանատարական կազմ և ժամանակ ել չունեյինք հրամանատարներ պատրաստելու: Իսկ կարմիր Բանակի դիմաց կանգնած եյին զինվո-

բական գործը լավ յուրացրած սպիտակ-գվար-
դեյականների բանակներ, վորոնց հրամանատար-
ները զինվորական բարձրագույն կրթություն
ստացած գեներալներ ու գնդապետներ եյին։
Մյուս կողմից, ոտաբերկրյա կապիտալիստները
ամեն կերպ ոգնության եյին գալիս սպիտակ
գվարդեյականներին՝ այերուպլաններով, թնդա-
նոթներով, տանկաներով, ռազմամթերքով, հա-
գուստներով և փողով։ Բայց և այնպես Կարմիր
Բանակը հաղթեց և հաստատեց բանվորի ու
գյուղացու իշխանությունը։

Կարմիր Բանակը հաղթեց, վորովհետև ամուր
եր բանվորի և գյուղացու ռազմական միությունն
ընդդեմ կապիտալիստների և կալվածատերերի,
վորովհետև ամեն մի կարմիր-բանակային գիտեր,
թե ի՞նչու համար ե կռվում և թե ի՞նչ կա-
տահի իր և իր տնտեսության հետ, յեթե թշնա-
մին հաղթի։ Սպիտակների կողմից ել զինակոչ-
ված գյուղացիները զգում եյին, վոր արդարու-
թյունը Կարմիր Բանակի կողմն ե, և անցնում
եյին մեր կողմը։

Այժմ Կարմիր Բանակը շատ ե ուժեղ։ Այս
խաղաղ տարիները ընթացքում մենք Կարմիր Բա-
նակը կազմակերպել ենք ինչպես հարկն ե,—
կարմիր-բանակայինի զինավարժություն սովո-
րելու ժամկետը վորոշված ե. մի խոսքով, այժմ

Կարմիր Բանակի զորամասերում գոյություն
ունի խիստ կարգապահություն և հեղափոխական
դիսցիպլինա։

Պատերազմի վտանգը նախատեսելով, շտաբ-
ները զինակոչության նախագիծը վերամշակել
են այնպես, վոր յեթե հայտարարվի զորակոչ՝
ամեն մի կարմիր-բանակային ու հրամանա-
տար գիտե թե ո՞ւր և յե՞րբ պիտի ներկայանա։

Մի խոսքով, բանակում այնպիսի կարգապա-
հություն ե մտցված, վոր յեթե բուրժուազիան
հարձակվի մեր յերկրի վրա, Կարմիր Բանակը
անմիջապես կհավաքի իր գնդերը և դուրս կգա
Խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետու-
թյունների Միությունը պաշտպանելու։

Այսպիսով մեծ նշանակություն ունի զինա-
կոչման ստույգ և կանոնավոր կատարումը. իսկ
յեթե Խորհրդային Իշխանության զինված ուժը
կանոնավոր կազմակերպված չլիներ, մեր զորա-
կոչը ամիսներ կտներ, թշնամին կգրավեր մեր
յերկրի մի շոշափելի մասը և շփոթություն կգցեր
մեր շարքերում։

Կարմիր Բանակի ուսուցումը տարվում ե զին-
վորական արվեստի վերջին խոսքով։

Թե կազրային և թե յերկրային զորամասերի
համար մենք ունենք զինվորական գործի ուսուց-
ման կայուն ծրագիր. այնպես վոր Կարմիր Բա-

նակայինի ուշադրութիւնը չենք զբաղեցնում ուրիշ խնդիրներով:

Իմպերիալիստական և քաղաքացիական կռիւների ընթացքում զինվորական գործը ուժեղ թափով առաջ գնաց.—ստեղծվեց նոր ռազմական կարգ, ռազմիկի վարքի վերաբերյալ նոր կանոններ են սահմանվել, կատարելագործվել են հրացանից, սլուլեմյոտից և թնդանոթից կրակելու ձևերը:

Կարմիր բանակում այժմ այնպես են սովորեցնում զինվորական գործին, վոր ռազմիկ կարմիր-բանակայինը գիտենա ներկա կովի բոլոր յեղանակները:

Ուսուցումն էլ չի տարվում հին ձևերով և վոչ էլ հապճեպ, ինչպես քաղաքացիական կռիւների շրջանում. ուսուցումը տարվում է ծրագրված և հիմնական կերպով՝ յերկու տարվա դասընթացքներով՝ կազրային զորամասերի, և հինգ տարվա դասընթացքներով՝ յերկրային զորամասերի համար: Դպրոցի աշխատանքները զրված յեն լուրջ հիմունքների վրա:

Զինվորական տեսակետից մեր կարմիր-բանակայինը այժմ ավելի լավ է պատրաստված քան քաղաքացիական կռիւների շրջանի կարմիր-բանակայինը (եւ չենք խոսում հին բանակի զինվորի մասին):

Մեր Կարմիր Բանակը զինվորական գործը ուսումնասիրում է այնպես, ինչպես ամենաառաջավոր կապիտալիստական յերկրների բանակը. զինվորական գործի ուսումնասիրության տեսակետից վոչ թե յետ ենք մնացել մեր դրացիներէից, այլև մի քայլ էլ առաջ ենք անցել:

Մենք առաջ ենք անցել այն պարզ պատճառով, վոր մեր կարմիր բանակայինը բանակում զրագիտութիւն է սովորում, զրքեր և լրագրեր է կարդում, քաղաքականապես նա ավելի զիտակից մարդ է, հասկանում է շրջապատի դեպքերն ու անց ու դարձը, իսկ այս բոլորը ոգնում են նրան ուսումնասիրելու զինվորական գործը:

Հայանի կանոն է—վորքան տգետ և անգրագետ է զինվորը, այնքան էլ նա վատ է աիրապետում զինվորական գործին:

Այժմ ապացուցելու համար, ծանոթանաք Կարմիր Բանակի զինվորական ուսուցման զարգացման մի քանի թվերի հետ:

Թագնված զիրքերից հրացանաձգության նախապատրաստության համար 1925 թ. պահանջվում էր 1 ժ. 30 րոպե. իսկ այժմ, 27 թվին, միմիայն 20—25 րոպե յե պահանջվում: Սովորական հրացանաձգության համար 1925 թվին պահանջվում էր 25—30 րոպե, իսկ այժմ 3—4 րոպե:

Կիլիկի մոտերը ում Դնեսար գետի վրա շարժական նավակամուրջ կարմիր-բանակայինները անցկացրին 38 ռուսների ընթացքում: Մեր հեռագիրը սովորը յերկու տարի սովորելուց հետո մի ռուսացում հեռագրով կարող ե հաղորդել 80 նշան. մինչդեռ ցարական հեռագիր խփողը յերեք տարի սովորելուց հետո տալիս եր 60 նշան:

Կարմիր բանակի հրամանատարական կազմը, քաղաքացիական կոնվուների շրջանի համեմատությամբ, բոլորովին այլ ե:

Ամենից առաջ մեր բոլոր հրամանատարները նույնալիսի բանվորներ ու գյուղացիներ են, ինչպես և կարմիր բանակայինները. դրա համար ել մեր բանակում չի կարող լինել այն տարբերությունը, վորը կա և անխուսափելի յե կապիտալիստական բանակում: Բուրժուական յերկրներին բանակում զինվորները բանվորներին և գյուղացիներին դավակներ են, իսկ հրամանատարները՝ ազնվականներ, կապիտալիստներ, կալվածատերեր և կուլակներ են: Մեզ մոտ կարմիր-բանակայինի և հրամանատարի միջև տարբերություն չկա և դա բաձրացնում ե կարմիր Բանակի ռազմական ընդունակությունը:

Իսկ նախկին սպաներից յերած հրամանատարները (նրանց թիվը արդեն քչացել ե) քաղաքացիական կոնվուների և խաղաղ ուսուցման ընթացքում

այնքան ձուլվել են կարմիր Բանակի հետ, վոր նրանց և նոր բանվորա-գյուղացիական հրամանատարների միջև վոչ մի տարբերություն չկա:

Մեր հրամանատարական ամբողջ կազմը վերջացրել ե լավագույն զինվորական դպրոցները, կամ անցել են զինվորական նորմալ դպրոցներ, դասընթացներ, կամ թե այսպես կոչված կրկնողական դպրոցներ: Մենք ունենք կարմիր Զինվորական Ակադեմիա, վորը ամեն տարի տալիս ե տասնյակ հրամանատարներ զինվորական բարձրագույն կրթություն, — դրանք կարմիր մարշալներ են — բանվորներ և գյուղացիներ, վորոնք շատ պեպքերում հենց կարմիր բանակայինների շարքերից են:

Այսպիսով, մեր կարմիր Բանակը լավ պատրաստված հրամանատարական կազմ ունի. հրամանատարական կազմ, վորը գիտե ղեկավարել զորքը կովի նոր ձևերով և վորն անդադար ավելացնում ե իր զինվորական փորձառություն ու գիտելիքները:

Այնպես վոր մենք համարձակ կերպով մեր հրամանատարական կազմը կարող ենք համեմատել բուրժուական բանակի սպաներին հետ, և այդ ասում ենք վոչ թե պարծենալու համար, այլ վոր դա իրողություն ե, դա ճշմարտություն ե:

Որինակ. խորհրդային իշխանության հրամանատարին համեմատենք Լեհաստանի սպայի հետ: Ճիշտ է, յերկուսն ել զինվորական դպրոց են վերջացրել, զինվորական միատեսակ ծրագրով. հիմա յենթադրենք, վոր յերկուսն ել զինվորական տեսակետից միանգամայն հավասար մարդիկ են:

Ի՞նչ առավելություններ ունի Լեհական սպան: Նա ունի այնպիսի «առավելություններ», վորպիսիք չունի բանվորա-գյուղացիական հրամանատարը, վորն արտաքուստ գուցե և «անվայելուչ» է, վորի կոշիկները փայլվումն կաշուց չեն. իսկ Լեհաստանի սպան ֆռանտ է, սպիտակ ձեռնոցներով, «զուգված-կովված» ու գիտե լավ պարել:

Մենք թողնենք այս բոլոր «առավելությունները» Լեհական սպաներին, թող վոր նա լինի իր համար թեկուզ ամենագեղեցիկը, բայց վոր նա քաղաքականապես անգրագետ է, դրանում վոչ մի կասկած չկա: Քաղաքական պատրաստականությամբ նա վոչ մի դեպքում չի կարող համեմատվել մեր հրամանատարի հետ (իսկ քաղաքական գրագիտությունը, ո՛հ, դա ներկայումս վորքան անհրաժեշտ է պատերազմի համար):

Լեհական սպան իր զինվորի դասակարգային թշնամին է. զինվորն ամենախիստ դիպցիպլինայի

տակ անգամ, դասակարգային ատելություն է տածում դեպի սպան. Լեհական զինվորը նույնպիսի վստահությամբ չի կարող գնալ կովի, ինչպիսի վստահությամբ մեր կարմիր բանակայինը կերթա իր կարմիր հրամանատարի հետ:

Այսպես ուրեմն, յեթե մենք կշռքի մի աչքում դենք Լեհական սպայի «առավելությունները», իսկ մյուսում մեր հրամանատարի ունեցածը, մի՞թե պարզ չի լինի, վոր մեզ մոտ հրամանատարական կազմը շատ ավելի լավ է, քան կապիտալիստական բանակում:

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵՆՔ ԵՆ ՈՒՆԵՆՔ
ՏԵԽՆԻԲԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ.

Այսպես, մեր կարմիր Բանակը առաջադեմ բուրժուական յերկրների բանակից պակաս չէ կազմակերպված և պակաս չէ լուսուսմասիրած զինվորական գործը:

Իսկ ի՞նչ դրության մեջ է զինավորման և պատերազմի համար տեխնիքական միջոցներ ունենալու գործը:

Ի հարկե, կարիք չկա խոսելու հրացանների, թնդանոթների, պուլեմյոտի, ռումբերի մասին. այս տեսակետից մենք յետ չենք մոռում մեր թըշնամիներից (առաջին հերթին՝ մեզ մոտիկ դրացիներից):

Այժմ տեսնենք, թե մեզ մոտ ինչ դրուժյան մեջ է ողային նավատորմի գործը: Այստեղ, ի հարկե չծածկելով մեր աչքերը իրողության առաջ, պետք է ասենք, վոր մենք այս գործում շատ յետ ենք մնացել կապիտալիստական առաջավոր յերկրներից: Յետ ենք մնացել նրա համար, վոր պատերազմի ընթացքում Ռուսաստանում այերոպլաններ չեյին պատրաստվում, իսկ իմպերիալիստական և քաղաքացիական կռիվները մաշել էյին յեղած թռչող մեքենաները: Յեվ քաղաքացիական կռիվները վերջանալուց հետո միայն, մենք սկսել ենք ձեռնարկել սեփական ողային նավատորմի արդյունաբերության գործին: Այս գործը մեզ համար նոր էր, ինժեներներ և ողային նավատորմի արդյունաբերության մեջ աշխատող բանվորներ չունեյինք, չկային նյունպես այերոպլաններ պատրաստելու համար նյութեր, բայց մենք հաղթահարեցինք բոլոր դժվարությունները և շատ արագ քայլերով առաջ ենք գնում: Այսպես որինակ, մեր գործարաններում այս տարի յերեք անգամ ավելի այերոպլաններ են պատրաստված, քան 1923—24 թ.թ. էյին պատրաստվում, ուրիշ խոսքով, ներկայումս պատրաստվող այերոպլանների թիվը 1923—24 թ. համեմատությամբ՝ աճել է 351%-ով: Ավելի մեծ հաջողություններ ունենք թռչող մեքենաների

համար մատորներ պատրաստող արդյունաբերության գործում: Մատորաշինարարական գործարանների արդյունաբերությունը այդ նույն ժամանակամիջոցում ավելացել է 547%-ով, այսպես որինակ, յեթե մենք 1923—24 թ. պատրաստում էյինք, յենթադրենք, 1 մատոր, այս տարի մենք հնարավորություն ունենք պատրաստելու 547 մատոր: Խորհրդային ողային նավատորմի հաջողությունները առանձնապես աչքի ընկան Մոսկվայից Պարսկաստան, Թյուրքիայի (Սև Ծովով) և ամբողջ Յեվրոպայի վրայով թռչելու ժամանակ: Պարզվեց, վոր խորհրդային այերոպլանները վոչ միայն անպետք չեն, այլև շատ դեպքերում արտասահմանի այերոպլաններից ել լավ են:

1927 թ. հունիսի 18-ի ողային աստղակերպ թռիչքի ժամանակ, Խորհրդային Միության ողային նավատորմի ողաչունները մեծ հաջողություններ ունեցան: Այդ թռիչքի նպատակը կայանում էր հետևյալում. Խորհրդային Միության զանազան ծայրերից (Ռոստով-Դ-ից, Խորկովից, Կիյևից, Բորջոմսկից, Կազանից, Լենինգրադից և այլ տեղերից) զինվորական այերոպլանները, վորոշ ծանրությամբ բեռնված և առանց ուղադրություն դարձնելու յեղանակին, պիտի թռչեյին և պիտի Մոսկվա հասնեյին միևնույն ժամին (յերեկոյան ժամը 5-ին):

Յեղանակը այդ որը սարսափելի յեր, բայց ողաշունները հաղթահարեցին այդ բոլորը և նշանակված ժամին բոլորը յեղան Մոսկվայում:

Պարզվեց, վոր խորհրդային այերոպլանների ապալարատները թռչելու ընթացքում հաղթահարում էյին ամեն տեսակի արգելքներ, ավելի դիմացկուն են, քան արտասահմանի այերոպլանները (թռչողների մի մասը արտասահմանի այերոպլանների վրա էյին, իսկ մյուս մասը՝ խորհրդային): Խորհրդային այերոպլանշինարարության զարգացումը կարմիր Բանակին հնարավորություն տվեց ավելացնել իր ողային տորմիղը:

Յեթե 1920 թ. համար մեր զինվորական ողային տորմիղի քանակը ընդունենք մի միավոր, ապա մեր ողային տորմիղը աճել է հետևյալ ձևով. 1921 թ. աճել է 16,4%, 1922 թ.—27%, 1923 թ. աճումը յեղել է 36,4%, 1924 թ.—115,4%, 1925 թ. յեղել է 304%, և 1927 թ. 411,6%:

Այս թվերը կարդալիս ինչն է, վոր աչքի յե ընկնում:

Վոչ միայն զինվորական ողային տորմիղի թվերի բարձրանալը, այլև աճման այն թափը, վոր յուրաքանչյուրիս հավատ է ներշնչում, վոր մենք վոչ միայն կհասնենք բուրժուական բա-

նակի տորմիղին, այլև առաջ կանցնենք, յեթե կարիք լինի մեր յերկիրը պաշտպանելու համար:

Անգամ հիմա, չնայած մենք վորոշ չափով յետ ենք մնացել, բայց մեր զինվորական ողային տորմիղը ի վիճակի յե մեր հարեւան ողասորմիղի հարձակումը յե մղել, իսկ յեթե մեզ հաջողվի յելս մի խնի տարի յաղաղ ապրելու, մեր ողային զորությունը անհասանելի կլինի թշնամու նախասորմիղի հանար:

Ի դեպ, այստեղ հիշենք, վոր մեր անգարային (անգար—մի առանձին շենք է այերոպլանների համար) հրապարակը 1923—26 թվեց, այսինքն յերեք տարվա ընթացքում, 2½ անգամ ավելացել է: Այս խաղաղ հանգստյան տարիներում Մոսկվայում կառուցել ենք այնպես կոշված կենտրոնական այերոհիդրոգինամիկական ինստիտուտ: Առանց այս ինստիտուտի անհնարին է այերոպլաններ կառուցել, վորովհետև այստեղ փորձվում է մատորի և այերոպլանի ամբողթյունն ու դիմացկուն լինելը:

Չնայած մենք աղքատ ենք և տեխնիքապես յետամնաց, բայց այդ ինստիտուտը ամբողջ Յեվրոպայում համարվում է ամենալավը:

Հետևապես աշխատավորությունը յերբեք չպետք է անհանգստանա մեր ողային ուժերի դրության մասին. մենք առաջ ենք դնում և

առաջիկայում ել առաջ ենք գնալու ու աջակցելու յենք խորհրդային ողային տորմիդի արդյունաբերության զարգացմանը:

Բավական զարգացել եւ և քիմյական արդյունաբերությունը. Այս ասպարիզում ևս նախկին Ռուսաստանը յեվրոպական պետություններէց ամենից յետամնաց յերկիրն եր.—սակայն մենք քիմյական արդյունաբերությունը վոչ միայն վերականգնեցինք, հասցնելով մինչ պատերազմյան դրությանը, այլև սկսել ենք քիմյական մեծ գործարաններ կառուցել:

Ճիշտ եւ, մենք այդ գործարանները կառուցել ենք արդյունաբերության և գյուղատնտեսության զանազան ճյուղերի կարիքների համար, բայց յերբեք չպետք եւ մոռանալ, վոր պատերազմի ժամանակ ամեն մի գործարան աշխատում ե յերկրի պաշտպանության համար: Դրա համար ել քիմյական նոր գործարանները կուժեղացնեն մեր ռազմատեխնիքական կարողությունը: Այս խաղաղ տարիների ընթացքում մենք բացել ենք քիմյական միջնակարգ և բարձրագույն դպրոցներ: Այդ դպրոցներն արդեն տալիս են քիմյական արդյունաբերության համար քիմիկոսներ: Պատերազմի ժամանակ բոլոր քիմիկոսներն ել նույնպես աշխատելու յեն յերկրի պաշտպանության համար: Վերջապես անհրաժեշտ

ե հիշատակել խորհրդային մի արժեքավոր գյուտի մասին—հիանալի հակագազը, վորից յուրաքանչյուր կարմիր բանակային արդեն ստացել ե: Հակագազի արդյունաբերությունը տարեց - տարի աճում ե և մենք մտադիր ենք հակագազով վոչ միայն բանակը ապահովել, այլ և ազգաբնակչությունը:

Այսպիսով մենք քիմյական գործի տեսակետից այնքան ել յետ չենք մնացել, վոր չկարողանանք պաշտպանվել և մեր ուժերով քշել թշնամուն:

Բանվորա-գյուղացիական իշխանությունը շատ լավ գիտե քիմյայի դերն ու նշանակությունը ապագա պատերազմում և ձեռք ե առնում բոլոր միջոցները՝ մեր յերկիրը ապահովելու համար:

Պետք ե ասել, վոր այս հարցի մասին մանրամասն չի կարելի գրել, վորովհետեւ քիմյական պաշտպանության շինարարական բոլոր գործերը շատ գաղտնի աշխատանքներ են: Մենք պետք ե այս բոլորը գաղտնի պահենք թշնամուց: Բայց յուրաքանչյուր աշխատավոր պետք ե հիշի հետեւյալը—ամեն տեսակ դատարկ խոսակցությունների չպետք ե հավատալ, վոր իբր թե մենք ֆիւմյակաւ գազերից յեւլ թշնամու թնդանոթներից յենք կարող պաշտպանվել: Թող փորձեն հարձակվել մեզ վրա, այն ժամանակ բոլորը կհամոզվեն, վոր գազերով մեզ յեն կարող հաղթել:

Բանվորա - Գյուղացիական կարմիր Բանակի բոլոր մասերում կան հատուկ հրամանատարներ, վորոնք սովորում են, թե ինչպես պետք է յետ մղել քիմյական գրոհը և կամ իրենք ի՞նչպես պիտի կազմակերպեն այդ ատական թշնամու վրա: Մեր այերոսականների ողաշունքը սովորում են քիմյական գազերով լեցված ուռմբեր նետել: Կան զինվորական մասնագիտական դպրոցներ, վորոնք քիմյական գործը լավ ուսումնասիրած հրամանատարներ են տալիս:

Ահա այս զբուլթյան մեջ է ողային նավատորմի և քիմյայի գործը:

Բայց կարմիր Բանակում կան վոչ միայն ողային նավատորմի և քիմյական զորամասեր. ամեն մի քիչ թե շատ խոշոր զորամաս ունի և ուրիշ տեխնիքական մասեր. մենք ունենք այսպես կոչված ծանր և թեթև արտիլերիա, ինժեներական զորամասեր, վորոնք սովորում են կամուրջներ գցել, ճանապարհներ, ակոսներ շինել և այլն: Բացի այս բոլորից, ունենք յերկաթուղային ու ավտոմոբիլային զորամասեր և ջոկատներ: Գնդերում կան նաև ավտոմատիկ հրացաններ, վորոնք մի բաղկում շատ-շատ են կրակում: Մի խոսքով, վոչ միայն լավ վարժված ու կազմակերպված հետևակ ու հեծյալ գործը զուրս կզա-

մեր յերկիրը պաշտպանելու, այլև տեխնիքական զորամասեր, վորոնք ողային նավատորմիդի, քիմյական պայթուցիկ նյութերի, հեռու նետող ծանր և թեթև արտիլերիայի ոգնությամբ կապահովեն վոչ միայն զիրքերում կանգնած հետևակ և հեծյալ գործին, այլ և հաղթական հարձակում կգործեն նրանց վրա, ովքեր կարշավեն բանվորա-գյուղացիական իշխանության դեմ:

ՄԵՐ ՅԵՐԿՐԻ ԻՆԴՈՒՍՏՐԱՅՈՒՄԸ ԱՄՐԱՅՆՈՒՄ Ե
ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՅԵՎ ԽՍՀ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՂԱԿԱՆ
ԸՆԴՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ.

Ամեն մի կարմիր բանակային, բանվոր և գյուղացի, լսել է ինդուստրացիան մասին, զիտե, թե ինչ բան է ինդուստրացումը—դա մեր հիմնական ճանապարհն է սոցիալիզմին հասնելու համար: Բայց յերևի ամենքը չե, վոր գիտեն, թե ինչ նշանակութուն ունի ինդուստրացումը կարմիր բանակի ռազմական զորությունը ուժեղացնելու և մեր յերկրի պաշտպանությունը ամրացնելու համար: Իսկ մյուս կողմից էլ ԽՍՀՄ ինդուստրացումը—դա միևնույն ժամանակ մեր ռազմական զորության ուժեղացումն է:

Ինչու:

Ահա թե ինչու:

Ապագա պատերազմը տեխնիքական միջոցների համար (արտիլերիայի, ռումբերի, տանկաների և այլն) հսկայական ծախսեր ե պահանջելու: Խաղաղ ժամանակում այդ միջոցների համար պատրաստել լրիվ պաշար— դա անհնարին ե, վորովհետեւ ինչքան ել վոր պատրաստենք, չի բավականացնի: Դրա համար ել մոբիլիզացիոն պաշար պիտի պատրաստվի այնպիսի քանակությամբ, վոր բավականացնի պատերազմի առաջին շրջանում, մինչեւ վոր մեր արդյունաբերությունը կհարմարեցվի պատերազմական գործին: Մենք այժմ ել պատրաստում ենք մոբիլիզացիոն պաշարներ. բայց պատերազմի ընթացքում կարիքները պիտի հոգա նաեւ արդյունաբերության այն մասը, վորն այժմ շուկայի համար ե աշխատում:

Վո՞ր արդյունաբերությունն ե, վոր պատերազմի ժամանակ վճռողական նշանակություն ունի: Արդյունաբերության վո՞ր ճյուղերն են պատրաստելու կռվի համար տեխնիքական միջոցներ: Պարզ ե, վոր առաջին հերթին մետաղի գործարանները, վորոնք արտիլերիայի և սնարիադների համար կարող են տալ յերկաթ և սողալատ. ապա քիմյական և տրակտորա-շինարարական (տանկաներ պատրաստելու համար) գործարանները:

Հետեւապես մեր այդ արդյունաբերությունը

վորքան ուժեղ լինի, այնքան մեր պետությունը ուժեղ կլինի պատերազմի ժամանակ:

Իսկ ի՞նչպես ե գնում մեզ մոտ ինդուստրացման գործը:

Խորհրդային Միության սահմաններում արդեն վերականգնված ու աշխատում են հին ու նոր գործարանները, սկսված ե մի շարք խոշոր գործարանների կառուցումը՝ Ուրալում և Ուկրաինայի սահմաններում — Կրիվոռոգում կառուցվում են մետաղագործական մեծ գործարաններ. մեքենաներ պատրաստող գործարաններ — Ռոստով-Դոնի վրա և Լենինգրադում, տրակտորաշինարարական — Ստալինգրադում և այլն: Մեր կառավարությունը միևնույն ժամանակ ձեռք ե առնում բոլոր միջոցները՝ ուժեղացնելու և լավացնելու նավթի, քարածուխի և յերկաթահանքերի շահավետ ոգտագործումն, վորովհետեւ յեթե հարկավոր քանակությամբ վառելանյութեր և հում նյութեր չլինեն, գործարանները չեն կարող անդադար աշխատել: Կառուցվում են և նոր ելեքտրակայաններ, վորպեսզի արդյունաբերության և գյուղատնտեսության եժան վառելիք և շարժիչ ուժ մատակարարեն: Ծանր արդյունաբերության բոլոր գործարաններն այժմ աշխատում են մեր յերկրի տնտեսությունը բարձրացնելու համար. նոր գործարանները նույնպես

այդ նպատակի համար են աշխատելու. իսկ յեթե մեզ վրա հարձակվեն, մետաղագործական բոլոր գործարանները պետք է պատրաստեն յերկաթ և պողպատ՝ արտիլերիայի համար: Տրակտորաշինարարական գործարանները պատրաստում են տանկաներ, քիմիական գործարանները—գազեր և այլն:

Հետևապես, ամեն մի վերականգնված և նոր կառուցվող գործարանը ամրացնում է վոչ միայն արդյունաբերությունն ու գյուղատնտեսությունը, այլևս Կարմիր Բանակը:

Ապա հայտնի չէ, վոր ինդըուստրացման ոգնությունամբ մենք զարգացնում ենք նաև գյուղատնտեսությունը այն ձևով, վոր ամեն մի դեսիատին հող ավելի շատ հաց և բուսականություն տա. այնպես վոր մեր յերկիրը կհարըստանա և մենք ել ավելի շատ պաշար կունենանք:

Վորպեսզի քշենք թշնամուն, պիտի զարգացնենք վոչ միայն արդյունաբերությունը, այլ և գյուղատնտեսությունը: Դրա համար ել գյուղատնտեսության ինդուստրացումը ամրապնդում է կարմիր Բանակի ռազմական գորությունը:

Խորհրդային իշխանությունը ավելի հեշտությունամբ կարող է իր արդյունաբերությունը հարմարեցնել պատերազմական դրություն, քան կապիտալիստական յերկրները, վորովհետև մեր

արդյունաբերությունը պատկանում է պետություն և պետությունն ել ղեկավարում է այդ արդյունաբերությունը, հետևապես կարող է իսկույն մոբիլիզացիայի յենթարկել: Իսկ կապիտալիստների մոտ արդյունաբերության ղեկավարությունը ջոկ-ջոկ է, ցաք ու ցրիվ և ամբողջությունամբ չի յենթարկվում պետության, ինչպես մեզ մոտ: Բացի դրանից, Արևմտյան Յեվրոպայի հիմնարկների բանվորները—յեթե կապիտալիստները պատերազմել սկսեն մեզ հետ—գործադուլ են անելու, հրաժարվելու յեն Խորհրդային Իշխանության դեմ պատերազմի համար աշխատելուց, և նրանց արդյունաբերությունը քայքայվելու չէ:

Իսկ մեզ մոտ բանվոր զասակարգը ինչպես մի մարդ, կուրծքը դեմ է տալու Խորհրդային Իշխանության պաշտպանության համար:

Յեվ իսկապես, «սատանան այնքան ել սարսափելի չէ, ինչպես պատկերացնում են նրան»: Մենք այնքան ուժեղ ենք, վոր կարող ենք հաղթել մեզ վրա հարձակվողներին:

Մեր Կարմիր Բանակի ռազմական ու ռեյնի-խական զորուքյան մասին վոչ մի կասկած չի կարող յիկել: Նա յսով կազմակերպված է, ուսուցումը սարկում է վերջին պատերազմների փորձառուքյան համաձայն, հրամանատարական

կազմը գիւղորական գործը հրաշալի գիտե, որայիւն նախասորմիդը յետ քիւնյան աւճում եւ. իսկ Խորհրդային Սոց. Հանրապետությունների Միության ինդուստրացումն ամրացնում ե Կարմիր Բանակի գորությունը:

ՄԵՔԵՆԱՅԻ ՅԵՎ ՄԱՐԴՈՒ ԴԵՐԸ ՊԱՏԵՐԱԶՄՈՒՄ.

Վորպեսզի մեքենան բանի, պետք ե վոր մարդը նրան ղեկավարի:

Ճիշտ այդպես ե ե յուրաքանչյուր զինվորական «մեքենան» — լինի դա հրացան, թնդանոթ, կամ գազով լեցված ուումբ — դա միւնույն ե — նրանք առանց մարդու չեն կարող աշխատել: Դրա համար բավական չե միայն, վոր բանակը կովելու համար ունենա տեխնիքական միջոցներ, վորտից-գլուխ զինված լինի: Բանակի ե՛ զինված լինելը ե՛ տեխնիկան միայն այն ժամանակ կարող են նշանակություն ունենալ, յեթե բանակի զինվորները սիրտը լեցված ե պատերազմելու ե հաղթելու բուռն ցանկությամբ:

Վորպեսզի ամեն մի բանակ անհաղթելի լինի, բավական չե միայն, վոր նա լավ կազմակերպված լինի, ուժեղ տեխնիկա ունենա կամ ուսուցումը լավ հիմքերի վրա դրված լինի:

Հարկավոր ե, ինչպես ասում են, վոր բանակը մի գազափար ունենա, այսինքն, վոր իմանա

թե ինչու ե ինչ նպատակի համար նա ստիպված ե կովել: Ինչպես ընկ. Լենինն ե ասել՝ պրուսական մի թագավոր 18-րդ դարում իգուր չե վոր մի «խելոք միտք» ե հայանել — «յեթե մեր զինվորները իմանային, թե ինչու համար են պատերազմում, այն ժամանակ յերբեք չեյինք պատերազմիլ»:

Ընկեր Լենինն ասում եր — պրուսական այդ ծեր միապետը հիմար մարդ չի յեղել:

Ինչո՞ւ:

Չենց այն պատճառով, վոր բուրժուազիան բանակ ե պահում միայն նրա համար, վորպեսզի իր իշխանությունը ապահովի, վորպեսզի զինվորները պաշտպանեն կալվածատերերի ե կապիտալիստների սեփականությունը, վորպեսզի ինքը թալանի գաղութները, դիզի թալանից հավաքած փողերը, վորպեսզի խեղդի աշխատանքի հանրապետությունը — Խ. Ս. Հ. Մ. ե վորպեսզի զինվորները իրենց կյանքով ե արյունով ապահովեն հետագա թալանն ու աշխատավորության ստրկացումը: Բուրժուազիան իհարկե կզնդակահարի այն բանվորներին ե գյուղացիներին, վորոնք կապտամբեն կապիտալիստների ու կալվածատերերի դեմ. բուրժուազիան անում ե ամեն ինչ, վորպեսզի զինվորներին թագնի, թե ինչ նպատակների համար են կապիտալիստական պետությունները դորք պահում:

Յեթե բուրժուական բանակի զինվորները գիտակցեցին այդ կռվի նպատակը, նրանք իհարկե զենքը կդարձնեյին իրենց հարստահարողների ու շահագործողների դեմ: Ճիշտ այնպես, ինչպես 1917 թվի հոկտեմբերին ուսական բանակը շտիկները շուռ տվեց իրենց կալվածատերերի ու կապիտալիստների դեմ: Բուրժուազիան զինվորներին խաբելու համար՝ տերտերներին ուղարկում է զնդերը, վոր վերջիններս աստուծո անունով խաբեն մասսաներին: Բուրժուազիան մահվան պատիժ է տալիս այն զինվորներին, վորոնք բռնում են բուրժուազիայի խաբեբայությունները, զինվորներն ել սկսում են պալքարել իրենց հարստահարողների դեմ: Բուրժուազիան իր զինվորների մեջ մտցրել է ամենակուպիտ դիսցիպլինա, անգամ մարմնական պատիժներ է տալիս, վորպեսզի վախեցնի, մթազնի զինվորական մասսաների գիտակցությունը:

Կասկածից դուրս է, վոր բուրժուազիան իր բանակը մեր դեմ է ուղարկելու այն պատրվակով, վոր իբր թե, տեսեք հա՛—«բարբարոս բոյլշևիկներն ուզում են կործանել մեր հայրենիքը և քաղաքակրթությունը: Տերտերներն ել կոչ են անում զինվորներին հանուն աստուծո կռվել Կարմիր Բանակի դեմ:»

Սակայն շատ դժբար է խորհրդային Սոցիա-

լիստական հանրապետության և Կարմիր Բանակի դեմ կռվել և հաջողություն ունենալ: Ամենից առաջ վոչ միայն մեր, այլև արտասահմանի աշխատավորությանը հայտնի յե, վոր խորհրդային Միությունը իսկապես խաղաղության քաղաքականություն է վարում և մտադիր չե վոչ վոքի վրա հարձակվել: Դժվար կլինի Լեհաստանի ու Ռումինիայի զինվորին համոզել, վոր խՍՀՄ իսկապես հարձակվում է: Ամբողջ աշխարհի բանվորներն ու գյուղացիները գիտեն մեր պետություն արդարացի լինելու մասին և հիմա արտասահմանում դժվար թե գտնվի մի աշխատավոր, վորը հավատա խՍՀՄ մասին տարածվող բուրժուական կեղծիքներին: Յերբորդ.—մեր դեմ կռվի յեշող զինվորներին մենք կպատմենք, վոր նրանք կռվելով բանվորա-գյուղացիական իշխանության դեմ (վորը քչել է կալվածատերերին-կապիտալիստներին ու նոր կյանք է կառուցում)—դրանով նրանք վոչ քե «հայրենիք» են պաշտպանում, այլ կալվածախրական հողատիրությունը, կապիտալիստական սեփականությունը, յեվ վոր դրանով նրանք պաշտպանում են իրենց իսկ տառապանքն ու սրկությունը:

Անգլիացիները, ֆրանսիացիները, ուսմանացիները, հույները, գերմանացիները—սրանք բոլորը 1919 թ. յեղել են մեզ մոտ: Յեվ ի՞նչ.

նրանց զինվորները շուտով հրաժարվեցին կռու-
վելու Կարմիր Բանակի դեմ, վորովհետև կարճ
ժամանակում նրանք համոզվեցին, վոր Կարմիր
Բանակը նաև նրանց շահերն է պաշտպանում:

Ամբողջ աշխարհի աշխատավորության վրա
մեր հեղափոխությունը մեծ ազդեցություն է
ունեցել. լուսավորել է հարյուր-միլիոնավոր նոր
բանվորների: Բուրժուազիան ամենահրեշավոր
միջոցներով ուզում է խեղդել իր յերկրի աշխա-
տավորության հեղափոխական շարժումները: Բո-
լոր յերկրների բանվորներն ու գյուղացիները,
հուսով և ուրախությամբ հետևելու յեն մեր աշ-
խատանքներին ու մեր տնտեսական հաջողու-
թյուններին: Յեվ յեթե բուրժուազիան կոչ անի
աշխատավորությանը մեր դեմ կռվելու համար,—
չնայած գնդակահարություններին, մտրակելուն
ու բանդ նստեցնելուն—զինվորները գիտակցե-
լու յեն, վոր նրանք կռվելու փոխից յունեն, վոր
ԽՍՀՄ փրա հառնակվելով, նրանք իրենց շահերի
դեմ են գնում:

Հավանական է, վոր բուրժուազիային հաջող-
վի առաջին շրջանում նրանցից շատերին խա-
բել: Հավանական է, վոր զինվորներից վոմանք
համոզված են լինելու, վոր Կարմիր Բանակի
դեմ կռվելը արդար գործ է: Բայց վաղ թե ուշ
նրանց դասակարգային գիտակցությունը կզար-

թնի: Յեվ այն ժամանակ պատերազմական մե-
քենան կամ միանգամից կզադարի գործելուց,
կամ զինվորները հրապանները կզարձնեն իրենց
շահագործողների դեմ:

Վաղ թե ուշ զինվորները կհասկանան, թե
բուրժուազիան ինչու համար է կռվում և այն
ժամանակ, ինչպես պրոսական թագավորն է
ասել՝ «եյ անկարելի կլինի պատերազմել»:

ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԸ ԳԻՏԵ, ԹԵ ՆԱ ԻՆՁՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՊԻՏԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ և ԹԵ ՆԱ ԻՆՁ Ե ՊԱՇՏՊԱՆԵԼՈՒ

Մեր Կարմիր Բանակը գիտե, թե ինչու հա-
մար է նա՝ ուսումնասիրում զինվորական գործը
և կապիտալիստների դեմ պատերազմ լինելու
դեպքում ինչ պիտի նա պաշտպանի:

Մեր Բանվորա-Գյուղացիական Կարմիր Բա-
նակը գիտե և տեսնում է, վոր Սորհրդային Իշ-
խանությունը տարել է, տանում է և տանելու
յե խաղաղության քաղաքականություն, և վոր կա-
ռավարությունը՝ ինչ վոր իրենից կախված է,
անելու յե՝ խաղաղություն պահպանելու համար:

Զնայած իմպերիալիստների ամեն տեսակի
պրովակացիային, կեղծիքներին, մեր ներկայա-
ցուցիչներին սպանելուն, բայց և այնպես, Սոր-
հրդային Իշխանությունը ուշի ուշով հետևում է

խաղաղության և ուղում ե ապահովել յերկրի սոցիալիստական շինարարությունը:

Բանվորներն ու գյուղացիներն այս բոլորը իմանալով, ավելի մեծ կասաղորթաւք պիտի կոչեն նրանց դեմ, ովքեր խաղաղություն չեն ուզում, ում ձեռնառ չեն, ում վնասակար ե մեծ սևեռական հաջողություններն չեյ փաղափական ու կոշտորական շինարարությունը:

Կարմիր Բանակը գիտե, վոր իմպերիալիստները ցանկանում են, վորպեսզի մենք վճարենք ոռոսական թագավորի 30 միլիարդ ոռւբլու պարտքը: Ոտարյերկրյա իմպերիալիստները ուզում են, վոր մենք վերադարձնենք իրենց պատկանելիք Դոնի ածուխի ավազանը, Կրիվո-ռոգի հանքերը, Բազվի նավթը, Ուկրաինայի, Վոլգայի ափերի և Սիբիրի հացը: Նրանք ուզում են գյուղացու վզին փաթաթել հին կալվածատերերին, վորպես զինրանք ոգնեն իմպերիալիստներին՝ բանվորներին և գյուղացիներին թալանելու գործում: Կարմիր-բանակայինը գիտեն, վոր իմպերիալիստները ցանկանում են Խորհուրդների յերկիրը զարձնել իրենց գաղութը, իսկ Խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետությունների Միության ժողովուրդներին— իրենց ճորտերը: Կարմիր-բանակայինը գիտե, վոր ոտարյերկրյա կալիտալիստների հետ մեկտեղ մեր յերկիրն են

մտնելու կալվածատերերն ու գործարանատերերը, գեներալներն ու վոստիկանները և այլն. մի խոսքով այն բոլորը, վորոնց Հոկտեմբերյան Հեղափոխությունն ու Կարմիր Բանակը իր հերոսական կռիվներում ցախավելով սրբել են մեր յերկրից:

Կարմիր - բանակայինը յերբեք չի ցանկանա վերադարձնել ոտարյերկրյա իմպերիալիստներին և ոռոսական կալվածատերերին այն ամենը, վորի համար նրա մեծ ընկերները կոպել են, քաղաքացիական կռիվների ընթացքում տարել են ամեն տեսակի զրկանք, քաղց, հիվանդություն, վորի համար ել նրանք մեռել են:

Կարմիր բանակայինը գիտե, թե ի՞նչու հաւատաւոր ե պետք ե կոչի: Պատերազմական մեքենան նրա ձեռքին ավելի շալ պիտի աշխատի, քան կապիտալիստական բանակի զինվորի ձեռքին:

ԿԱՐՄԻՐ-ԲԱՆԱԿԱՅԻՆԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏԱ-
ԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿՐԿՆԱՊԱՏԿՈՒՄ Ե ԿԱՐՄԻՐ-
ԲԱՆԱԿԻ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Կարմիր-բանակայինը միայն զինվորական գործը չե, վոր ուսումնասիրում ե:

Կարմիր գորանոցներում նա դաստիարակվում ե վորպես Խորհրդային պետության գիտակից քաղաքացի, նա հասկանում ե շրջապատի անց

ու գարձը, գիտե թե ինչո՞ւ համար բանվորներն ու գյուղացիները իշխանությունը իրենց ձեռքը վերցրին, գիտե թե այդ իշխանությունը ի՞նչ պես ե կազմակերպվում, ի՞նչպիսի քաղաքակա- նություն ե վարում, ի՞նչ նպատակի յեն ձգ- տում բանվորներն ու գյուղացիներն, ովքեր են մեր պետության թշնամիները, ինչո՞ւ յեն խմպե- րիալիստները մեզ ատում, թշնամու բանակից ո՞վքեր են ԽՍՀՄ բարեկամները և այլն:

Այսպիսի գաստիարակությունը հնարավորու- թյուն ե տալիս կարմիր բանակայինին պարզ գի- տակցելու իր անելիքները Խորհրդային պետու- թյան մեջ և Կարմիր Բանակում: Նա հասկանում ե, թե ի՞նչ խնդիրներ են դրված աշխատավորու- թյան առաջ և ըմբռնում ե մեր թշնամիների ամեն տեսակի մոլթ դավադրությունները: Կար- միր բանակայինը կարողում ե լրագրել, գրքեր և աշխատում ե մի շարք խմբակներում (գինվորա- կան, քաղաքական, ինքնագարգացման, սպորտի և այլն): Ձինվորական ծառայությունից նա վե- րադառնում ե գյուղը, վորպես խորհրդային մի առաջադեմ քաղաքացի: Կարմիր բանակայինը տեսնում ե, վոր Կոմունիստական կուսակցու- թյունը աշխատավորության միակ կուսակցու- թյունն ե, վորը ազատագրեց բանվորներին և գյուղացիներին ամեն տեսակի հալածանքից, աղ-

քատությունից, անգրագիտությունից, տգիտու- թյունից: Յե՛վ դրա համար ել նա մտնում ե Կու- սակցության և Կոմյերիամիության շարքերը: Այս- պես որինակ՝ 1902 թ. գորակոչայիններից Կարմիր Բանակ ելին յեկել չորս և կես հազար կոմյերի- տականներ, իսկ բանակից դուրս յեկան—քսան հա- զար: Դանշանակում ե, վոր այդ գորակոչայիններից 15 հազար կարմիրբանակայիններ մտան կոմսոմոլի շարքերը: Այդ նույն գորակոչայիններից Կարմիր Բանակ ելին յեկել կուսակցության անդամներ՝ 20 հազար, իսկ բանակից տուն վերադարձան 50 հազար կուսակցության անդամներ և թեկնածու- ներ: Ուրեմն, 1902 թվի գորակոչայիններից բան- վորա-գյուղացիական Կարմիր Բանակում 30 հա- զար կարմիր բանակայիններ անցել են կուսակ- ցության շարքերը:

Մեր կարմիր բանակայինը մասնակցում ե յեր- կրի կառավարման գործին՝ իր պատգամավորին ուղարկելով բանվորա-գյուղացիական և կարմիր բանակայինների պատգամավորական խորհուրդ: Դրա համար ել կարմիր բանակայինը տեղյակ ե մեր յերկրի քաղաքական կյանքին:

Կարմիր Բանակի քաղաքական գիտակցությու- նը կրկնապատկում ե նրա ռազմական գորու- թյունը, վորովհետե գրագետ և քաղաքական պատ- ըաստականություն ունեցող գինվորը ավելի լավ

ե հասկանում զինվորական գործը: Քաղաքակա-
նապես պատրաստված կարմիր բանակայինը ավե-
լի համարձակ ու վճռողական ե լինում. կռիվ-
ներում յերբեք չի կորչի և հաստատ քայլերով
առաջ կերթա:

Մեր կարմիր բանակայինը «անբան անասուն»
չէ, ինչպես սպաներն եյին անվանում ցարական
բանակի զինվորներին, և վոչ ել բուրժուական
բանակի զինվոր, վորը խաբված ե տերտերների,
կալվածատերերի և սպաների կողմից: Կարմիր
բանակայինը խորհրդային պետութեան զիտակից
ռազմագետ-քաղաքացի յէ, վորը վոչ միայն գի-
տե թե ի՞նչպես պետք ե կրակել, այլև ո՞ւմ վրա
և ինչո՞ւ պետք ե կրակել: Իսկ մեր բանակը, ինչ-
պես ընկ. Լենինն ե ասել, վոր «պատկանում ե
առաջին անգամն ե իմանում, թե ինչո՞ւ հաւատ
ե նա կոչում յեվ ինչո՞ւ հաւատ ե գոհվում—
այդպիսի բանակը անհաղթելի յէ»:

ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ ՅԵՎ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԱՅԻՆԸ—
ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՅԵՂԲԱՅՐՆԵՐ ԵՆ

Մենք արդեն ասացինք, թե ինչո՞ւմ ե տար-
բերութիւնը բանվորա-գյուղացիական հրամանա-
տարական կազմի և բուրժուական բանակի սպա-
ների միջև: Ասացինք, թե ի՞նչ նշանակութիւն
ունի այդ տարբերութիւնը բանվորա-գյուղացի-

ական կարմիր Բանակի և այլ բանակների ռազ-
մա-ընդունակութիւնների համար:

Յեվ իսկապես: Մի՞թե Լեհաստանի զինվորը,
վորն հողագութի գյուղացի յէ (Լեհաստանում 4
—4½ միլիոն հողագութի գյուղացիներ կան),
կարող ե վստահութիւն ունենալ դեպի լեհական
սպա-կալվածատերը (Լեհաստանում ամբողջ հողի
37,4% պատկանում ե մի խումբ կալվածատերե-
րին): Մի՞թե Բելոռուսիայի զինվորի մեջ կարող
ե վորեւ վստահութիւն և նվիրվածութիւն լի-
նել դեպի լեհական սպա-կալվածատերը, վորը Բե-
լոռուսիայի աշխատավորութեանը շահագործում ե:

Դեռ չենք ասում Ռումինիայի սպաների մա-
սին. վոչ մի միաբանութիւն չի կարող լինել
Ռումինիայի, Բեսարաբիայի գյուղացի-զինվոր-
ների և Ռումինիայի ազնվականների, սպեկուլ-
յանտների ու կալվածատերերի միջև, վորոնք զըն-
դակահարում են Բեսարաբիայի, Բուկովինայի
և Ռումինիայի գյուղացիներին:

Կալվածատեր-սպան, կապիտալիստ-սպան չի
կարող վստահութիւն ունենալ դեպի զինվորը,
վորովհետեւ նրանք գիտեն, վոր գյուղացիները
ուզում են խել նրա հողը, և վոր գյուղացիները
կալվածատիրութիւնը համարում են մի չարիք,
վորի դեմ պիտի կռվել:

Սպան ամենաստոր վերաբերմունք ե ցույց

տալիս զինվորին: Լեհական և Ռումինական բանակներում ծեծն ու հայհոյանքը սովորական բաներ են: Յեւ ուրիշ կերպ ել չեր կարող լինել: Զինվորը ամբողջ հոգով ատում է սպային, իսկ վերջինս զգում է այդ ատելությունը, վախենում է դրանից և հայհոյանք, բռնություն ու բռնեցք է ցույց տալիս:

Կարմիր Բանակում հրամանատարական կազմի և կարմիր բանակայինները միջև չի կարող լինել դասակարգային և ազգային վոչ մի ատելություն: Կարմիր Բանակը աշխատավորության միասնական ընտանիքն է, վորտեղ ավելի գրագետները և զինվորական պատրաստականություն ունեցողները նշանակվել են հրամանատարներ: Ամեն մի կարմիր բանակային, սովորելուց հետո, կարող է լինել ավելի մեծ աստիճան ունեցող հրամանատար, և մեր զինվորական դպրոցի գոները բաց են բոլոր աշխատավորության առաջ:

Իրա համար եղ, Կարմիր Բանակը ձեռք-ձեռքի տակ միասնական ուժերով կռվելու յե ընդհանուր թշնամու դեմ:

Հրամանատարն յեւ կարմիր բանակայինը դասակարգային յեղբայրներ են, յեւ դա մեծ ուժ է Կարմիր Բանակի համար:

ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԸ — ԲՈՒՈՐ ԱԶԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԶԻՆՎԱԾ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆ Ե.

Ամեն մի բանակ ունի հատկանիշներն այն պետության, վորի մոտ նա ծառայում է: Մեր հանրապետությունը կամավոր միություն է բոլոր այն ազգությունների, վորոնք բնակվում են ԽՍՀՄ սահմաններում: Մեզ մոտ գոյություն չունի ազգային ատելություն. ուստի, ուկրայնացի, հայ, կիրգիզ, վրացի, թուրք, թաթար բանվորներն ու գյուղացիները մեզ մոտ հավասար են:

Պատերազմի ժամանակ ամեն մի ազգության կարմիր-բանակայինը գիտակցելու յե, վոր նա վոչ միայն իր հողն է պաշտպանելու, այլև իր ազգության ազատ զարգանալու իրավունքը:

Բոլորովին այլ է Լեհաստանում և Ռումինիայում: Այնտեղ բացի դասակարգային ատելությունից կա նաև ազգայնական հարստահարություն: Ուկրայնայի և Բելոռուսիայի գյուղացիները լեհական բանակում, ինչպես և Բելոռուսիայի և Բուկովինայի գյուղացիները Ռումինական բանակում՝ վոչ մի շահ չունեն կռվելու համար: Վաղ թե ուշ, նրանք գիտակցելու յեն, վոր կռվելով ԽՍՀՄ դեմ, դրանով նրանք իրենց ազգության ազատ զարգացման դեմ են գնալու:

Այս բոլորը գալիս են ասելու, փոր Կարմիր
Բանակը անհաղթելի կլինի:

ԿԱՐԺԻՐ ԲԱՆԱԿԸ և ԱՇԽԱՏԱՎՈՐ ԲՆԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆԸ՝
ՄԵԿ ԸՆՏԱՆՈՒԹ ԵՆ.

Բուրժուական պետություններում բանվորներին ու գյուղացիներին թույլ չեն տալիս անգամ զորանոցների մոտով անցնելու: Բուրժուական վախենում ե, վոր չլինի՝ թե զինվորները աշխատավորության հետ «կապ» հաստատեն և դուրս գան բուրժուական պետության դեմ: Աշխատավորական մասսան բանակի վրա նայում ե, վորպես կալվածատերերի և կապիտալիստների ձեռքում գտնված զենքի վրա: Լեհաստանի, Ռուսիանիայի և ուրիշ յերկրների հողագործի գյուղացիները ամեն անգամ զինվորների շարքերը տեսնելով, ասում են—յեթե չլինեք բանակը, իրենք դուրս կքշեյին կալվածատերերին իրենց գյուղից և հողն ու կարողությունը կվերցնեյին իրենց և իրենց նման հողագործի գյուղացիների համար: Ռուսիանիայի գյուղացիները, վորոնք մի քանի անգամ ապստամբել են ռուսական ազնվական-հարստահարողների դեմ, գիտեն, վոր ռուսական բանակը իրենց ազատագրության թշնամի յե մինչ այն ժամանակ, քանի դեռ զինվորները

սպաների ազդեցության տակ են ու նրանց են լսում:

Այդպես չե մեզ մոտ, Կարմիր Բանակում: Բանվորներն ու գյուղացիները կազմակերպված հաճախում են զորանոցներն ու ձամբարները—ծանոթանում կարմիր բանակայինի զինավարժության ու կյանքի հետ և հանձինս Կարմիր Բանակի, նրանք տեսնում են իրենց զինված պաշտպանությունը: Բանվորներն ու գյուղացիները Կարմիր Բանակի շեֆն են, մտածում են կարմիր բանակայինի կուլտուրական պահանջների մասին, նրանց հետ միասին ժողովներ են անում, անց են կացնում զանազան տոներ, խաղեր, զվարճանքներ և այլն: ԽՍՀՄ աշխատավորությունը և Կարմիր Բանակը մի բնականիք են կազմում: Մեզ մոտ վորևե անհամերաշխություն չի առաջանում չկա ազգաբնակչության և Կարմիր Բանակի միջև:

Պատերազմի ժամանակ հաղթության գլխավոր պայմաններից մեկն ել այն ե, թե ազգաբնակչությունը ի՞նչ ձևով կաջակցի բանակին: Բոլորովին այլ բան ե, յեթե գյուղը փոխանակ սիրով զիմավորելու զինվորական մասերին, սկսի կրակել նրանց վրա (ինչպես զիմավորում եյին սպիտակ գվարդիականներին), և միանգամայն ուրիշ բան ե, յերբ զինվորական մասերը վորևե բնա-

կալայր մտնելիս՝ ազգաբնակչութիւնը սիրով ե դի-
մալորում ե մինչե անգամ հյուրասիրում ե նրանց:

Առաջին դեպքում կարմիր բանակայինը կզգա,
վոր շրջապատված ե թշնամիներով, իսկ յերկ-
րորդ դեպքում՝ նա կզգա, վոր իրեն ոգնում ու
աջակցում են:

ԽՍՀՄ աշխատավորութեան ունեցած սերը
դեպի Կարմիր Բանակը, հավատ ե ներշնչում
կարմիր բանակայինին, վոր իր տարած աշխա-
տանքը արդար գործ ե ե դրա համար ել նա քա-
ջաբար բռնում ե ե շարունակելու յե իր ձեռքում
ամուր բռնել հրացանը:

ՄԵՆՔ ՄԵՆԱԿ ԶԵՆՔ. ԱՇԽՍՏ ԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐԱ-
ՆՈՐ ԽՄԲԵՐ ԵՆ ԳԱԼԻՍ ԻՄՊԵՐԻԱԼԻԶՄԻ ԴԵՄ
ԿՈՎԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ.

Իմպերիալիստները վաղուց արդեն հարձակ-
ված կլինեյին մեզ վրա, յեթե իրենց ույժերի
վրա վստահ լինեյին:

Մեր դեմ կռվելու համար միլիոնավոր մարդիկ
են հարկավոր, իսկ ուղարկել միլիոնավոր մարդ-
կանց ԽՍՀՄ դեմ, դա դժվար գործ ե: Իմպե-
րիալիստները վախենում են, չլինի՞ թե այդ մի-
լիոնները շտիկները դարձնեն նրանց դեմ: Ճիշտ ե,
իմպերիալիստները գործադրում են ամեն տեսակի
միջոցներ, վորպեսզի միլիոնները պատերազմի

դուրս գան: Ամեն տեղ բանվորների վրա յեն
արշավում: Բուրժուազիան Լեհաստանում ջախ-
ջախում ե բանվորա-գյուղացիական կազմակեր-
պութիւնները. աշխատավորութեան հազարավոր
լավագույն ղեկավարները բանտերում են նստած.
մեր թշնամիները ամեն տեսակի լուրեր են տա-
րածում ԽՍՀՄ մասին: Անգլիայում ե կապի-
տալիստական այլ յերկրներում նույնպես ձեռ-
բակալում են հեղափոխական բանվորների ղեկա-
վարներին ե կատաղի պայքար են մղում բան-
վորական կազմակերպութիւնների դեմ:

Իմպերիալիստները ցանկանում են խեղդել ա-
մեն աեսակի հեղափոխական ցույցեր, վորպեսզի
մեր դեմ արշավանք կազմակերպեն:

Այդ ուժեղ արշավանքը իրենց յերկրի աշխատա-
վորների դեմ գալիս ե հաստատելու, վոր հեղա-
փոխական շարժումը աճում ե ե վոր մեր սկը-
սած պայքարը շարունակում են բանվորներն ու
գյուղացիները կապիտալիստական բանակում: Կա-
պիտալիստական յերկրների բանվորներն ու գյուղ-
ացիները նույնպես կռվելու յեն ա՛յն գործի հա-
մար, վորն հիմա Կարմիր Բանակն ե պաշտպա-
նում: Դա հաստատում ե թեկուզ չինական հե-
ղափոխութիւնը:

Զնայած իմպերիալիստները Զինաստան ուղար-
կեցին տանկաներ, այրող պլաններ, զրահակիր նա-

վեր և զինվորներ, չնայած չինացի մի քանի գեներալները դավաճանության, բայց և այնպես հեղափոխությունը առաջ է ընթանում:

Չնայած իմպերիալիզմը պայքարի համար ունի բավական տեխնիքական և դրամական միջոցներ, բայց նա դժվարանում է դիմագրել չինական հեղափոխության:

Վերջերս Վեննայի բանվորների ըմբոստությունը ցույց տվեց, Վոր իմպերիալիստները նստած են հրաբուխի վրա:

Իմպերիալիստները այլևս անգոր են ՆՍՃՄ հեռ «հաշիվ տեսնելու», այնպես, ինչպես իրենք կուգենային:

Ամբողջ աշխարհի հարստահարված աշխատավորությունը, Վոր դուրս է յեկել պայքարելու իմպերիալիզմի դեմ, հանձինս ՆՍՃՄ տեսնում է իր պաշտպանին, դեկավարին և ուսուցչին, իսկ հանձինս կարմիր Բանակի նա տեսնում է զինված պաշտպանութուն այն յերկրի, Վորը միջազգային հեղափոխության պաշտպանն ու թիկունքն է:

Այդ իսկ պահանջով ՆՍՃՄ խորքումը յեղ Կարմիր Բանակը մեկնակ յեն. բընաւո բանակում նրանք ունեն բարեկամներ յեղ դաշնակիցներ՝ հանձինս բոլոր աշխատավորների յեղ հարստահարվածների: Իսկ դա վերջին հաշիվով ապահովում է մեր հաղթությունը:

Յ Ա Ն Կ

ԵԶ

Մեր բեռավորներն այնքան էլ ուժեղ չեն. մենք այնքան էլ թույլ չենք	3
Կարմիր Բանակը կազմակերպված է յեղ զինվորական գործը ուսումնասիրում է գիտության վերջին մեթոդներով	7
Պատերազմի համար մենք յեղ ունենք տեխնիկական միջոցներ	15
Մեր յեղիքի ինդուստրացումը ամրացնում է Կարմիր Բանակի ռազմական գործընդունը յեղ ՆՍՃՄ պատկանողական բնդունակությունը . . .	23
Մեքենայի յեղ մարդու դերը պատերազմում	28
Կարմիր Բանակը գիտե, թե ինչու համար նա պիտի պատերազմի յեղ թե նա ի՞նչ է պատկանելու	33
Կարմիր բանակայինի ֆադաֆական պատրաստակաւությունը կրկնապատկում է Կարմիր Բանակի ռազմական գործընդունը	35
Հրամանատարն յեղ Կարմիր բանակայինը դասակարգային յեղբայրներ են	38
Կարմիր Բանակը—բոլոր ազգությունների զինված միությունն է	41
Կարմիր Բանակը յեղ աշխատավոր բնակչությունը—մեկ բնագնիք են	43
Մենք մեկնակ չենք: Աշխատավորության նորանոր յարմբեր են գալիս իմպերիալիզմի դեմ կռվելու համար	44

Պ Ա Հ Ա Ն Ձ Ե Ց Ե Ք

ՄԵՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿԱԾ ԳՐԻՔԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿԸ,
ՎՈՐ ՈՒՎԱՐԿՎՈՒՄ Ե ԶՐԻ:

ԴՐՄԵԼ՝ Москва, Никольская 10.
ЦЕНТРИЗДАТ.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0219736

ԳԻՆԸ 15 ԿՈՊ.

40.800

24099

ЗОРИН.

**В чем сила
Красной Армии**

На армянском яз.

Центральное Издательство Народов Союза С. С. Р.

Москва

Никольская, 10.